

**Projectplan SKOBOS 2.0: Leren in een dynamische omgeving.
2014-2015, 2015-2016, 2016-2017, 2017-2018**

Versie 4

(28 mei 2015)

Opzet projectplan.

Het projectplan is in grote lijnen opgezet conform model “projectmatig werken”.

Het is een werkmodel, wat betekent dat het voortdurend aangepast/veranderd/uitgebreid gaat worden.

In de bijlagen bij het projectplan staan de algemene uitwerkingen, activiteiten en de uitwerkingen op jaarniveau. Ook deze zullen voortdurend veranderen.

In de laatste bijlage is opgenomen de financiële begroting en de exploitatie van het project. Deze bijlage is alleen voor intern gebruik (directeuren, college van bestuur en raad van toezicht).

De elke nieuwe update van het projectplan wordt op de website en de portal gepubliceerd.

A. Aanleiding.

In het schooljaar 2012 – 2013 heeft SKOBOS besloten om een groot project te realiseren: “van DWO naar DLO”. Aanleiding is geweest:

- Een toenemende behoefte aan en een toenemende complexiteit van informatie en communicatie binnen de organisatie.
- De snel veranderende omgeving van de leefwereld van de kinderen en van het onderwijs.
- Het zien van een snelle groei van mogelijkheden van de digitale ontwikkelingen.
- De behoefte om ook in het leren van de kinderen de groeiende digitale mogelijkheden in te zetten.
- In het algemeen ook een efficiency-slag binnen de organisatie.

B. Positie van het project in de algemene strategische ontwikkeling “van DWO naar DLO”.

SKOBOS 2.0 is een zevenjarig project (2012 t/m 2019). Het project is in 2012 gestart met het inrichten van een digitale werkomgeving (DWO). Het is een top down ontwikkeling geweest. Doel ervan was het inrichten van een digitale werkomgeving waar communicatie en informatie op een efficiënte, veilige en gebruiksvriendelijke manier geregeld zou worden. Het heeft geleid tot een sharepoint werkomgeving waarin websites zijn ondergebracht. Het heeft geleid tot een digitale werkomgeving waar directies en leerkrachten, maar ook medezeggenschapsraden en ouderraden in samenwerkingsgroepen informatie kunnen delen en opslaan. Alle betrokkenen hebben in dit kader de beschikking gekregen over een tablet waarmee ze gebruik kunnen maken van de nieuwe DWO>

In 2014 is een groot deel van de DWO gerealiseerd en is begonnen met een oriëntatie op “Digitale Leer Omgeving”. Het heeft in een aantal sessies met de directeuren geleid tot een verschuiving van het begrip “DLO” naar “21-century skills”. Beide begrippen zijn nog steeds heel algemeen en moeten gevuld gaan worden. Deze verschuiving is in feite een andere benadering die gekozen is. De DLO is niet het doel, maar slechts een middel. Vanuit een visie op de sterk ontwikkelende omgeving van het onderwijs, de veranderende rol van de leerkracht en de leefwereld van kinderen, komt SKOBOS in dit project tot een inschatting van wat er aan kennis, vaardigheden en competenties nodig is om als jong volwassene zelfbewust een plaats in die omgeving in te nemen en aan de eigen toekomst vorm te geven. Gecombineerd met kritisch te kijken naar hoeveel aandacht binnen het onderwijs feitelijk besteed wordt aan kennis, competenties en vaardigheden, leidt de zoektocht tot een keuze van competenties en vaardigheden die voor SKOBOS het meest belangrijk zijn: SKOBOS-skills. Deze keuze leidt tot een herinrichting van de leeromgeving, waarbij ICT een rol speelt. Vanuit visie komt SKOBOS zo op ICT als middel.

C. Resultaat:

Algemeen: Extra kwaliteitsimpuls gerealiseerd in de leeromgeving van de leerlingen, gericht op te verwerven vaardigheden (21-century skills), afgestemd op de talenten van de leerlingen én op de maatschappelijke verwachtingen t.a.v. te ontwikkelen van vaardigheden en competenties en tevens op de inzet van de steeds toenemende digitale mogelijkheden.

Specifiek:

Eind 2015: elke school heeft een keuze gemaakt op basis van betrokkenheid van en breed draagvlak/begrip (personeel, leerlingen, ouders) m.b.t. de 21 century skills die voor de eigen school richting gevend zijn (2015), heeft deze keuze vertaald in het strategisch deel van het schoolplan 2015 – 2018 en heeft de ontwikkeling naar het algemeen doel geconcretiseerd in een projectplan “SKOBOS 2.0” over de periode 2015 – 2017, waarin specifieke doelen en de te zetten stappen beschreven staan. In de uitwerking van het projectplan is leidend de algemene bovenschoolse kaders, zoals beschreven in dit projectplan.

Einddoel:

Alle scholen van SKOBOS hebben in 2018 een aantal specifieke vaardigheden geformuleerd, die kenmerkend zijn voor de school. De vaardigheden zijn gebaseerd op de ideeën van de “21-century skills”; in ieder geval is ICT-vaardig onderdeel ervan; de vaardigheden maken nadrukkelijk onderdeel uit van de wijze waarop onderwijsinhoud en leeromgeving van de school ingericht zijn. De leerkrachten beschikken ook over deze vaardigheden.

In de school is daartoe mede een digitale leeromgeving gerealiseerd die het mogelijk maakt dat leerlingen en leerkrachten efficiënt kunnen samenwerken, informatie kunnen vinden en kunnen delen.

In het schoolplan maken de scholen inzichtelijk en leggen ze verantwoording af over de keuzes, de inrichting van de leeromgeving en de wijze waarop de digitale mogelijkheden onderdeel van de leeromgeving zijn geworden.

D. Uitgangspunten:

De volgende uitgangspunten zijn bij de verdere uitwerking leidend:

- Het tweede deel van het project (DLO) is een project bottom up, waarbij het gaat om cultuurverandering als voorwaarde om sowieso tot belangrijke veranderingen te komen.
- Het betekent dat er grote kaders gemaakt worden, waarbinnen scholen en leerkrachten uiteindelijk zelf eigenaar zijn van de ontwikkeling en de operationele veranderingen in de leeromgeving en de plaats van ICT daarin.
- Het betekent ook dat er veel ruimte komt voor beelden, inspiratie, werkbezoeken, uitwisseling.
- En dat er ruimte komt voor experimenteren, uitproberen, koplopers, voorbeelden, ontwikkeling van interne deskundigheid.
- In het algemeen mag van alle leerkrachten verwacht worden dat ze allemaal over een minimaal vast te stellen ondergrens aan digitale vaardigheden beschikken.
- Er komt ruimte voor algemene en specifieke scholing.
- Ook al is het een traject van visie naar implementatie, daarnaast zal SKOBOS ook voortdurend vanaf het begin investeren in gebruik maken van ICT op welke manier dan ook; dat betekent niet alleen websites, maar ook investeren in het goed en handig gebruiken van allerlei vormen van communicatie; het betekent op alle niveaus investeren in praktische vaardigheden, in zoeken naar handige software.
- De feitelijke uitwerking van de vertaling van de te benoemen “SKOBOS-skills” naar een leeromgeving waar ook een verbinding ontstaat met de digitale omgeving veronderstelt extra investeringen in hardware en software. Daar is in deze fase geen inschatting van te maken. Een deel ervan wordt gerealiseerd door de experimenten, maar het is goed mogelijk dat er vanaf 2017 nog een extra investering in soft- en hardware noodzakelijk is.
- Belang van “snelle” successen op de werkvloer, door ruimte te maken voor experimenten.

- Belang van communicatie, via portal en website, van het totale trajectplan en de individuele stappen.

E. Projectleiding

Linda Simons (directeur basisschool De Linde) en Frans Bruinsma (voorzitter college van bestuur SKOBOS).

F. Stuurgroep

De projectleiding, directeuren en de “kartrekkers”. De kartrekkers zijn een aantal leerkrachten van de vijf basisscholen van SKOBOS.

G. Projectgrenzen.

Het project wil zich beperken tot:

- 21st century skills als uitgangspunt en de vertaling ervan naar werkbare SKOBOS-skills.
- Geen specifieke ICT, hardware of software, anders dan algemene, onafhankelijke ICT-toepassingen, dan wel opgeborgen in de experimenten.

H. Communicatie.

- Inrichten van een heldere communicatiestructuur;
- Onderscheid maken tussen:
 - o interne communicatie: personeel SKOBOS, MR;
 - o externe communicatie: ouders, RvT, gemeente en inwoners Oirschot;
- Relevante verslagen, updates en documenten op de website onder SKOBOS 2.0.
- Visualiseren in concrete beelden en kernachtige slogans / stappen.

I. SKOBOS-kaders die voor alle scholen in de uitwerking leidend zijn.

- a. gerelateerd aan een eigen keuze van een (beperkt) aantal van de 21 century skills; Ict-vaardig is een skill die in ieder geval meegenomen wordt
- b. Ouders, leerkrachten én leerlingen worden betrokken; zichtbaar in het projectplan en de uitwerking; minimaal een ouderavond over 21 century skills in najaar 2015
- c. Samenwerkend leren en leergemeenschappen door de school én door de scholen heen vormen een doel én een middel, moet dus in het kader van het project gerealiseerd worden en zijn in het projectplan zichtbaar;

- d. Bottum-up, waarbij iedereen de kans heeft mede eigenaar te worden, maar waarbij iedereen ook niet de gelegenheid krijgt om aan basiskaders te “ontsnappen”
- e. Een intern “projectteam” o.l.v. de kartrekker en in ieder geval betrokkenheid van de ICT-er
- f. Experimenteren, op zoek gaan naar goede voorbeelden (onderzoekende houding als doel en middel) vormen een onlosmakelijk onderdeel van het project en zijn zichtbaar ingezet
- g. Elke school besteedt aandacht aan visualiseren van skills, doelen.
- h. In de uitwerking wordt voortdurend meegenomen de verbinding van hoofd, hand en hart.
- i. Elke school besteedt aandacht aan communicatie intern en naar ouders als specifiek onderdeel van het projectplan
- j. Elke school heeft oog voor het gegeven dat het een cultuurverandering is en maakt dat in het projectplan zichtbaar.
- k. Elke school neemt mee dat wat van kinderen verwacht wordt aan “skills”, ook van leerkrachten en directie verwacht wordt; hier wordt in het projectplan nadrukkelijk aandacht aan besteed.
- l. Elke school heeft in de zomer van 2015 een facebook-pagina en eind 2015 een nieuwe website conform de daartoe geformuleerde afspraken van SKOBOS

J. Wat regelt SKOBOS bovenschools in 2015.

SKOBOS is bovenschools verantwoordelijk voor een aantal specifieke zaken:

- a. Het sturen van de projectgroep: directeuren en kartrekkers, door minimaal vier gezamenlijke bijeenkomsten per jaar waarin geëvalueerd, gespiegeld, gestimuleerd en gedeeld wordt.
- b. Visualiseren van de grote lijnen en belangrijke items van het project SKOBOS 2.0 die voor alle scholen gelden.
- c. Het formuleren van minimaal 2 SKOBOS-skills (waaronder ICT-vaardig).
- d. Het benoemen van de afspraken rondom het hanteren van facebook.
- e. Het vastleggen van een SKOBOS-protocol betreffende omgaan met sociale media, geldig voor kinderen en leerkrachten.
- f. De kaders voor de nieuwe websites en facilitering voor de scholen om websites te kunnen aanpassen en veranderen.
- g. Het up to date krijgen / houden van de digitale omgeving op schoolniveau zodat experimenteren mogelijk is.
- h. Het faciliteren van experimenten op basis van afgesproken kaders.
- i. Het benoemen van de minimale vaardigheidseisen voor de leerkrachten en het organiseren van scholingsmogelijkheden.
- j. Communicatieplan SKOBOS 2.0 bovenschools
- k. Evaluatie DWO en oplossen van knelpunten.

K. Risico-analyse.

Wordt in het eerstkomende vergadering van directeuren en kartrekkers gemaakt.

BIJLAGE 1: GLOBALE BESCHRIJVING ACTIVITEITEN EN OPBRENGSTEN.

1. 2015.

- Laten ontstaan van betrokkenheid in en rondom de organisatie. School en SKOBOS
- Communicatieplan maken. School en SKOBOS
- Kennis nemen van eigentijdse manieren van leren, zoals het leren volgens de 21st century skills, informeel leren. School en SKOBOS
- Bepalen welke van deze skills in het kader van de missie en visie van SKOBOS relevant zijn voor verdere uitwerking, mede gericht op digitale ontwikkelingen en mogelijkheden. School en SKOBOS
- Benoemen van een aantal SKOBOS-skills als verbijzondering van de 21st century skills. Wat betekenen deze skills voor de competenties van de leerkrachten en hun rol in het leerproces. SKOBOS
- Evalueren van de DWO en deskundigheid in huis halen om knelpunten op te lossen. SKOBOS
- De ondergrens van de noodzakelijke vaardigheden van leerkrachten bepalen. SKOBOS
- Op basis van studie- en werkbezoeken beelden vormen van de leer- en ontwikkelomgeving voor een concrete uitwerking in de praktijk, mede gericht op digitale ontwikkelingen en mogelijkheden. School
- Realiseren van studiemomenten op elke school, mede geleid door de kartrekkers. School
- Benoemen van algemene kaders op SKOBOS-niveau voor concrete uitwerking, mede gericht op digitale ontwikkelingen en mogelijkheden. SKOBOS
- Benoemen van algemene voorwaarden waar 'experimenten' aan moeten voldoen. SKOBOS
- Adequate, externe begeleiding aantrekken. SKOBOS
- Ontwikkelen van een financiële paragraaf op langere termijn. SKOBOS
- Projectplan door ontwikkelen voor de jaren 2016, 2017 en 2018. School en SKOBOS
- Benoemen en realiseren van praktische ICT-toepassingen. School
- Vaststellen protocol gebruik digitale media. SKOBOS
- Ontwikkelen afspraken / training veilig gebruik sociale media voor leerlingen SKOBOS

Te plannen activiteiten, onderdelen van de totale begroting:

- Studiereis en werkbezoeken van scholen School
- Individuele scholing School en SKOBOS
- Verdere ontwikkeling DWO SKOBOS
- (Ruimte voor) experimenten School
- Traject om tot SKOBOS-skills te komen (met personeel, ouders etc.) School en SKOBOS
- Studiedagen voor SKOBOS en de afzonderlijke scholen School en SKOBOS
- Bepalen van de minimum ICT-vaardigheden SKOBOS leerkrachten SKOBOS

2. 2016 Voorlopig.

- De nadruk ligt op de vertaling van de SKOBOS-skills naar de consequenties voor de leeromgeving op de scholen.
- Elke school heeft eind 2015 een projectplan gemaakt waarin een analyse staat van de eigen leeromgeving. In het plan staat aangegeven hoe elke school in 3 jaar de SKOBOS-skills en de leeromgeving met elkaar in balans gebracht wil hebben. Helder beschreven is op welke manier dat bereikt moet worden en welke ondersteuning daarbij nodig is. Bovendien wordt een indicatie gegeven van noodzakelijke investeringen in software en hardware. Werkbezoeken en uitwisselingen ondersteunen dat proces. In 2016 wordt gestart met de implementatie van het projectplan.
- Benoemen en realiseren van praktische ICT-toepassingen.
- We gaan verder met het investeren in op maat maken van de DWO en het zoeken en implementeren van allerlei ICT-toepassingen.
- We starten met de scholing van leerkrachten zodat binnen twee jaar alle leerkrachten van SKOBOS de noodzakelijke, digitale vaardigheden beheersen die we eerder hebben vastgesteld.

Te plannen activiteiten, onderdelen van de totale begroting:

- Werkbezoeken van scholen
- Individuele scholing
- Verdere ontwikkeling DWO
- (Ruimte voor) experimenten
- Studiedagen voor SKOBOS en de afzonderlijke scholen
- Scholingstraject ICT-vaardigheden leerkrachten

3. 2017 Voorlopig.

- Vervolg met de uitvoering van het projectplan op schoolniveau.
- Er blijft ruimte voor individuele scholing en werkbezoeken, maar deze ruimte wordt beperkt.
- De experimenten blijven bestaan.
- Benoemen en realiseren van praktische ICT-toepassingen.
- Goede afstemming realiseren tussen DWO en een beginnende vorm van DLO.
- We gaan verder met het zoeken naar en implementeren van allerlei ICT-toepassingen.
- Voortzetten van de scholing van alle leerkrachten van SKOBOS zodat zij eind 2017 minimaal de ICT-vaardigheden beheersen conform de SKOBOS-norm.

Te plannen activiteiten, onderdelen van de totale begroting:

- Werkbezoeken van scholen
- Individuele scholing
- Verdere ontwikkeling DWO gericht op DLO

- (Ruimte voor) experimenten
- Studiedagen voor SKOBOS en de afzonderlijke scholen
- Scholingstraject ICT-vaardigheden leerkrachten

4. 2018, 2019 Voorlopig.

- Uitvoeren van de projectplannen op schoolniveau;
- Eind 2019 hebben alle scholen binnen algemene kaders een operationele vertaling van de SKOBOS-skills naar de leeromgeving en de toepassing van de digitale mogelijkheden gerealiseerd.

BIJLAGE 2: PRAKTISCHE PLANNINGEN.

1. 2014 EN 2015.

Globale planning:

- 21-08-14: studiedag digitale leeromgeving (DLO) voor directeuren door onderwijsadviesbureau APS;
- 23-09-14: verkennend gesprek met directeur APS over bijdrage ontwikkelingen DLO en de meerwaarde en mogelijkheden van een studiereis;
- 14-10-14: studieochtend DLO over o.a. 21st century skills, besluit inzet kartrekkers in project, wijze van werven d.m.v. sollicitatie, verkenning studiereis;
- 28-10-14: directeurenoverleg over o.a. definitieve besluitvorming rondom DLO, inzet/sollicitatie/ benoeming kartrekkers, besluit studiereis APS, vervolg project 2014-2015;
- 31-10-14: deadline aanvraag subsidie VIOS (Europees Platform);
- 09-12-14: studiedag directeuren en kartrekkers over 21st century skills, verwachtingen en rol kartrekkers;
- 09-12-14: definitief projectplan SKOBOS 2.0, uitgewerkt in activiteiten op SKOBOS-niveau en op schoolniveau;
- 07-01-15: studiemiddag Utrecht ter voorbereiding op studiereis;
- 14-01-15: studiemiddag directeuren en kartrekkers, als voorbereiding op studiereis; ontwerpen van persoonlijke ambitieplan en kijkwijzer, gerelateerd aan kartrekker zijn, ontwikkeling van 21st century skills mede gericht op digitale ontwikkelingen en mogelijkheden en heel specifiek van de studiereis; dataplanning maken voor rest schooljaar 14-15, activiteiten als stuurgroep en activiteiten op schoolniveau; voorstel om stuurgroep vergaderingen eind van de middag / begin van de avond te houden (inclusief maaltijd) om daarmee vervangingskosten te voorkomen
- 31-01-15 t/m 08-02-15: studiereis naar Singapore;
- feb '15 avond: evalueren studiereis en vormgeven van het projectplan op individueel-, school- en SKOBOS-niveau tot augustus 2015. Aandacht voor studiemiddagen, activiteiten op schoolniveau, werkbezoeken, kaders voor werkbezoeken. Voorbereiden van kaders op SKOBOS-niveau voor verdere stappen vanaf schooljaar 2015-2016 en kaders voor beoordeling experimenten;
- maart-juli '15: indien mogelijk studiedag op school over 21st century skills, werkbezoeken van de individuele scholen, vergaderingen en oproep voor experimenten;
- 07-04-15: onderwerp van studiedag directeurenoverleg;
- 19-05-15: onderwerp directeurenoverleg: vaststellen van kaders (3x), vaststellen van grote lijn 2015-2018, vaststellen van projectplan 2015-2016; besluiten over experiment 2015-2016.

2. schooljaar 2015 - 2016.

Wordt hier voor SKOBOS gevuld; in eigen projectplan de eigen planning.

BIJLAGE 3: VOOR MEER INDRUKKEN EN ACHTERGRONDINFORMATIE.

- RSA animatie met lezing van Sir Ken Robinson (expert en voorvechter van creativiteit en innovatie in het onderwijs en bedrijfsleven): [Changing Education Paradigms](#)
- Lezing Sir Ken Robinson: [Bring on the learning revolution](#)
- Jef Staes (expert business- en cultuurinnovatie) - [Ik was een schaap](#)
- Op o.a. www.kennisnet.nl is meer te vinden over [21st Century Skills](#)
- Op de website van SKOBOS (www.skobos.nl) onder "SKOBOS 2.0"